

Olympisk miljøsatsning

Med slagord av typen "OL – feil satsing" markerte Naturvernforbundet (NNV) lenge motstanden mot at OL skulle legges til Lillehammer og fryktet både miljø – belastninger og miljø – ødeleggelsjer. Men Samaranche og IOC valgte Lillehammer.

Naturvernforbundet innrettet seg etter de nye realitetene. Grunnholdningen til OL som et ressursødende sirkus var fortsatt intakt, men det ble nødvendig å endre strategi. Miljøvernerne bestemte seg for å forsøke å påvirke OL fra innersiden og samarbeide med myndigheter og arrangør for å dempe miljøskadevirkningen mest mulig. Prosjekt Miljøvennlig OL (PMOL) ble opprettet ved årsskiftet 1988/89 som et redskap for å få dette til.

Allerede fra starten av var det god kontakt mellom PMOL og Miljøverndepartementet. Men det tok to års anstrengelser og en opprivende konflikt rundt byggingen av ishallen som senere ble til "Vikingskipet" i Åkersvika før en fruktbar dialog med Lillehammer Olympiske Organisasjonskomite, LOOC kom i gang.

Dermed utviklet de tre hovedaktørene – myndighetene, LOOC og NNV – gradvis en unik samarbeidsmodell for miljø i OL. Mange gode detaljløsninger kom på plass, og modellen har vakt internasjonal oppmerksomhet. Sin hittil største suksess kunne samarbeidspartnerne registrere da IOC i februar 1993 slo fast at miljø blir det nye og tredje element i framtidige OL i tillegg til idrett og kultur.

Likevel holder de involverte en lav profil og er påpasselige med å understreke at at OL slik det er i dag, er for stort og ressurskrevende til å kunne kalles miljøvennlig.

– Arbeidet med fjellhallen ga Gjøvik strandpromendaen tilbake. Det får stå som eksempel på at fine miljødetaljer er kommet på plass og at spennende, nye løsninger er funnet. Det viktige er at dette viser vei for framtida. Men vi vokter oss vel for å si at OL blir miljøvennlig, presiserer Sigmund Haugsjå, LOOCs miljøkoordinator.

– Hovedsaklig forsøker vi å redusere skader. Men viktigere er det at vi har startet en prosess som andre må føre videre. Lillehammer har en gang for alle satt miljø tydelig på IOC og internasjonal idretts dagsorden, sier prosjektleder i NNV, Olav Myrholt.

– Helt enig. Dessuten ser vi viktige resultater på andre felt, tilføyer Inge Aarhus, Miljøverndepartementets OL – ansvarlige. Bedre avfallsbehandling og ny teknologi for kloakkrensing er bare noen eksempler. Det ligger også en utfordring i å bevare og videreutvikle den lokale miljøkompetansen som er bygd opp i tilknytning til Lillehammer – OL, avslutter Aarhus.

**PROSJEKT
MILJØVENNLIG OL**

NATURVERNFORBUNDET, BOKS 368, 2601 LILLEHAMMER

Environmentalists and the Olympic Games

Under slogans like "The Olympics – A Mistaken Investment" Norwegian Society for the Conservation of Nature (NNV) opposed Lillehammer's bid to host the Games on the grounds of the environmental strain and damage they would cause. But this first NNV strategy foundered. Lillehammer got the 1994 Games.

Facing this fact, outright opposition was no longer a feasible alternative. NNV's attitude towards the olympic games as a resource wasting circus remained unchanged, but a change of strategy was necessary. The environmentalists decided to attempt to influence the games positively by working with the authorities and the organizers to minimize the environmental impact, and Project Environment – Friendly Olympics (PEFO) was established as NNV's tool in 1988/89.

All the time there was positive and constructive contact between the Royal Norwegian Ministry of Environment and PEFO.

But it took PEFO two years of hard work and the controversy over the construction of an Olympic ice rink on the border of Åkervika bird sanctuary to establish closer links with the Lillehammer Olympic Organising Committee (LOOC).

From then on the three parties – the authorities on central and local level, LOOC and PEFO – developed a unique model of cooperation to the benefit of the environment, and a series of single issues were solved successfully. This model has attracted enthusiastic attention internationally. Its greatest success to date came in February 1993 when the IOC resolved that environment was to be an integral part of its work in the future and the new and third element in the Olympic Games in

addition to sports and culture. Nevertheless the three main players in the environmental field are careful to keep a low profile about their work. They agree that the Olympic Games – as they are today – are far too big and demand too many resources to deserve the label "environmentally friendly".

– Rock from the construction of the ice rink in the mountain actually helped to reclaim the polluted, derelict beach of Gjøvik. This is just an example. We have introduced many nice environmental details and succeeded in finding some interesting new solutions. This points out the direction for the future. But we are careful not to call the Games environmentally friendly, underlines Sigmund Haugsjå, environmental coordinator of the LOOC.

– Basically we are trying to minimize damages. But more important is the fact that we have actually started a process here. Lillehammer has put environment on the agenda of the IOC and international sports once and for all, says PEFO's project manager Olav Myrholt.

– I agree, and we also see results in other important fields, adds Inge Aarhus of the Ministry of Environment. Improved standards of waste management and new technology for sewage treatment are exciting examples. It will also be an important task to maintain the local environmental expertise that has been developed, ends Mr. Aarhus.